

# המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

## ל"א.

### עין משפט נר מצוה

(א) ונתקן ק"י קט"ו.  
 (ב) כמסות ע"ג. (ג) כ"ג  
 דלמר ר"י אמר רב הקהל  
 וכן הוא כמסות פ. ותי'  
 חז"ל ימות ק"י ר"ה דל"ו.  
 (ד) כמסות ח' (ע"ש  
 מסופ').

### תורה אור השלם

1 והשביעית השמטתה  
 ונשטתה ואכלו אביני  
 עפר ויתרם תאכל וית'  
 מהרה כן תצטוו לברקת'  
 ליתר. שמיט כג י'  
 2 וקמץ שאר בענקו וכל  
 מבצרך ירשה כשר  
 שלקח בית אבאיל בית  
 מלקחה ארם על בנים  
 רשעה. הושע י'

### הגהות הב"ה

(א) הוב' ד"ה וטלס יתי'  
 דנכסי ששטעו בו שמה  
 ותי' ונכסי דלא שטעו  
 בו שמה ל':

### הגהות הגר"א

[א] ישי' ד"ה השת' סי'  
 ויחול הכל ניב' פי' חז"ל  
 ר"ה וכן ונכסי דנכסי  
 חז"ל סי' רפ"ה פ"ק י':

### מוסף רש"י

אפקעתא דמלכא. המלך  
 יכול מלכותו ויפסד ק"י  
 ע"ש. מה שהוציא. אם  
 נכסה (בחובות ע"ג).  
 אשתו קטנה. יקומה  
 ששטתה אמה ואחיה  
 יוכלו לתקן. כמצינו על  
 נכסי אחריו. ואם  
 חסותה נטל מחטפס  
 אחי המורה (ע"ג פ. ו').  
 דלא ליפסדינהו. אף  
 רבא ויקלל. אפקעתא  
 ויכלול ולא יפסד. ע"ש.  
 שמה חסות. ויפסד  
 מתן ואם מתן ר"ה חטול  
 שמה לפי עמ' (ע"ג). אין  
 מחזיקין בנכסי קטן.  
 מחזיקין בנכסי קטן ג'  
 שיהא חזק חזקה. דהיי'  
 דלא ליפסד חסות ר"ה  
 ע"ש (פ. ו').

ה"ג נטושים על כרחן דכתיב והשביעית השמטתה ונטפסה. היינו על כרחו: אפקעתא דמלכא. מלכות המלך: רטושים מדעפן דכתיב אם על בניס רטושה. היינו מדעתו ולא שניה דכתיב רשעה דקרא וקס שאון בעמק היו רלאים שלא יבאו אחינים עליהם וכל מבצרך ירשה יגלו בגולה מאיליהן וישארו העיריות שדודין מאין איש כדוד שלמן בית ארנאל ביום מלחמה כדודין הנאון למלחמה על ידי מארב על עם היושב בגלותם שלא נזכרו בהם לנרות מפניהם וסודרים את הכל וכמוהו (ירמיה יג) הגלת יהודה כולה הגלת שלומים ממון ישיבת שלום נאון מחרד הגלת נבוכדנצר. בית ארנאל מרגס יהונתן בית מארב אל"ף למ"ד יתרים בו כמו (הושע ג) וענו את זרעאל שהוא לשון זרעה ולא לשון עיר. ומדקא אמר יושב כדוד שלמן בית ארנאל מכלל דההוא יומא לאו בית ארנאל ביום מלחמה היה אלא מורכב צא בלגס והמה עוונתם אם על בניס והולכים להם מדוגים האויב שמה יבא עליהם: רטושה. נעושה: וכולן. מפי לקמיה שהיה קאי וכללא לחזויי מלי: שמיין להם כלרים. אם יבאו הנכסין יטלו אלו בגבנה קרקעות ופירות כמנהג ארסיי המקום: השפס וריו ונשכר הוי. [א] ויטלו הכל: דאילו הפס וריו ונשכר. דכיון ששטעו בו שמה כי נחת לה אדעתא דלבוה פירי נחת אכל הכא דלא שטעו שמה לאו אדעתא דלבוה נחת אלא ליעול כלרים ככל שנה ושאר פירות יהו מונחין: נכסי אששו. נכסי מגו שהוא אוכל פירות והקצין שלה: הוילא הרבה ואכל פירות קימעא. קודם שמה או שגירסה: הא לא דמיא. מרווא הוא. הא נכסי שמיין להא דאששו קטנה דמי: קטנה. שהיא יתומה שהשאלה אמה ואחיה ואין קידושין מופסין בה מן המורה אלא מדגני סופרים לפיכך יצאה כמיאל בע"כ דמי תמאן: כמזולא ליה נכסי אחר דמי. ואם הוילא ולא אכל כדי הוילא שמיין לו כלרים: דלא סמכא דעסי. שהיא מחוק בידו דיואג שמה תמאן בו: מחוק ליה דכין ליעול כלרים: שלא יקלקל הקרקעות לורען תמיד ולא יעבוד ולא יעבור כרמים: לאיטויי הא דרב תמאן. בורה מחמת מרדן: ילא לדעת שפי דעתו ולא ליה כלל לירד

ובולם שמיין להם כארים. אנטושים דרש"ג קאי דמסקי פי' רש"י דנכסיו (ב) ששמע שמה אוכל כל הפירות ואם יבואו הנכסין קודם שיאכל הפירות יטול כשאר ארסיין ויחזיר השאר וננטושים דלא שמה שמה לא יאכל כל הפירות אלא שמיין הפירות ולרביע ולא יאכל כלום כחנם וקשה דלמאי משני לעיל לירד ולמורד תן לנכול כחנם אינו יורד ועוד מאי פריך בתי הכי אף כניהם כלל לא הא דלא אין לו כלל אפילו למ"ד מורדיו כיון שאין לו אלא כלרים נכרי ועוד מאי פריך מהמזילא הולאות על נכסי אששו דהס יורד לכלול כל הפירות אכל הכא אינו יורד כי אם צמורות ארסייות ותו דלמא שמואל לקמן כבי שניה קמה לקצור מעמדין אפטרופוס וקולג ונולג ואח"כ מורדיו קרוב לנכסיו ומעיקרא אמאי אין מורדיו קרוב כיון שלא יאכל הפירות כחנם לכך נראה דודאי שכל הפירות אוכל כחנם ואם זבל ומרס זרע ועגלים כזו קודם שקצור יטול כלרים שזר טרחו ועמלו ולרד וכן לת"ק אינו שמיין שמיין כלרים ולכן אין מורדיו דלמא מפסדי להו לפי שירא צינחא הנכסין קודם שקצור ויאכל ולא יטול כלום ולא ישניה הקרקע אלא כל מה שימלא יאכל כחנם כדון קרוב הוירד לנכסי שני והשחמ פריך קפדי כיון שאולל כל הפירות כשינחאו הנכסין קודם שילקט אמאי נטול כלרים עמי מהמזילא הולאות על נכסי אששו כיון והא דקמאן ואילו הס יורד ונשכר פי' כששמע הנכסין ממשמים ובאין מניחין אומר לקדם ולתלוס א"ע"פ הפירות ישו הרבה מעמלו כיון שאם לא יקדם אין מעמלו ערמו אכל הכא נטושים אף שזו בעלים אין מניחין אומר לתלוס כיון דלא מפסדי מידי דשיימי' ליה כלרים: אמר שמואל כשבי שנשבה מורדיו וימנא וי"ל דה"ק אף על גב דנכסיו מורדיו ילא לדעת אין מורדיו: היינו לדעת. דמסתמא לא פליג אשמואל מנלא קאלמר אף בורה או אף יולא לדעת: ש"מ מרד הונא אין מחזיקין בנכסי קטן ואפי' הגירסא. פרש"י מדלמר רב הונא אין מורדיו קרוב הא נכרי מורדיו וקשה דכלא רב הונא כמה משניות יש שמעמדין

אפטרופוס לנכסי יתומים פרק הניזקין (גיטין דף נג.) מנהו כ"ד לא יבעד וע"ק הכי מוכח מדרכ הונא דאין מחזיקין דלמא אי טוען שני חזקה מועיל והא דמורדיו נכרי משום דליכא למיחש למידי דע"כ כיון דמורדיו א"כ יש לו דעת לומר הכא עדים שלקחת מאבי והכי נמי יש לו דעת ולמחות כסוף כל ששנה וי

אפטרופוס לנכסי יתומים פרק הניזקין (גיטין דף נג.) מנהו כ"ד לא יבעד וע"ק הכי מוכח מדרכ הונא דאין מחזיקין דלמא אי טוען שני חזקה מועיל והא דמורדיו נכרי משום דליכא למיחש למידי דע"כ כיון דמורדיו א"כ יש לו דעת לומר הכא עדים שלקחת מאבי והכי נמי יש לו דעת ולמחות כסוף כל ששנה וי

אפטרופוס לנכסי יתומים פרק הניזקין (גיטין דף נג.) מנהו כ"ד לא יבעד וע"ק הכי מוכח מדרכ הונא דאין מחזיקין דלמא אי טוען שני חזקה מועיל והא דמורדיו נכרי משום דליכא למיחש למידי דע"כ כיון דמורדיו א"כ יש לו דעת לומר הכא עדים שלקחת מאבי והכי נמי יש לו דעת ולמחות כסוף כל ששנה וי

אפטרופוס לנכסי יתומים פרק הניזקין (גיטין דף נג.) מנהו כ"ד לא יבעד וע"ק הכי מוכח מדרכ הונא דאין מחזיקין דלמא אי טוען שני חזקה מועיל והא דמורדיו נכרי משום דליכא למיחש למידי דע"כ כיון דמורדיו א"כ יש לו דעת לומר הכא עדים שלקחת מאבי והכי נמי יש לו דעת ולמחות כסוף כל ששנה וי

אפטרופוס לנכסי יתומים פרק הניזקין (גיטין דף נג.) מנהו כ"ד לא יבעד וע"ק הכי מוכח מדרכ הונא דאין מחזיקין דלמא אי טוען שני חזקה מועיל והא דמורדיו נכרי משום דליכא למיחש למידי דע"כ כיון דמורדיו א"כ יש לו דעת לומר הכא עדים שלקחת מאבי והכי נמי יש לו דעת ולמחות כסוף כל ששנה וי

אפטרופוס לנכסי יתומים פרק הניזקין (גיטין דף נג.) מנהו כ"ד לא יבעד וע"ק הכי מוכח מדרכ הונא דאין מחזיקין דלמא אי טוען שני חזקה מועיל והא דמורדיו נכרי משום דליכא למיחש למידי דע"כ כיון דמורדיו א"כ יש לו דעת לומר הכא עדים שלקחת מאבי והכי נמי יש לו דעת ולמחות כסוף כל ששנה וי

נד א מ"י פ"ו מהלכות  
 תלמוד ה"ל יע סמ  
 עשין לו טושי' ח"מ סי'  
 דפס ספ"ג פ' ותי':  
 ג' ב' מ"י פ"ב מהל'  
 אשוח ה"ל ה סמ  
 עשין מה טושי' א"כ סי'  
 ספ"ג פ':  
 ג' מ"י פ"ג מהל'  
 טושי' פ"ג ספ"ג י'  
 ד' ה' מ"י פ"ו מהלכות  
 תלמוד ה"ל ה סמ  
 עשין לו טושי' ח"מ סי' דפס  
 ספ"ג פ':  
 ג' מ"י פ"ג מהל' ו  
 ח' מ"י פ"ג ספ"ג י'  
 טושי' פ"ג ספ"ג י':  
 ג' מ"י פ"ג מהל' ה  
 ח' מ"י פ"ג מהל' ה  
 טושי' ח"מ סי' דפס  
 ספ"ג פ':  
 ג' מ"י פ"ג מהל' ו  
 טוען ונעטן ה"ל י'  
 סמ ב' מ"י פ"ד מהל'  
 טוען ונעטן ה"ל י'  
 סמ ב' מ"י פ"ד מהל'  
 טוען ונעטן ה"ל י':  
 ס' קמט ספ"ג י':